Çok Boyutlu Diziler

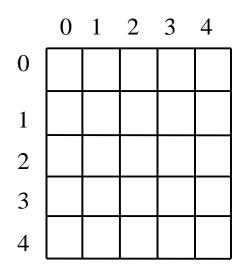
İki Boyutlu Dizilerin tanımlanması

```
// Dizi degiskeninin tanımlanması
veritipi[][] diziadi;
// Dizi olusturma ve degiskene referansını atama
diziadi = new veritipi[10][10];
// Bir adımda tanimlama ve oluşturmanın birleştirilmesi
veritipi[][] diziadi = new veritipi[10][10];
// Alternatif gösterim
veritipi diziadi[][] = new veritipi[10][10];
```

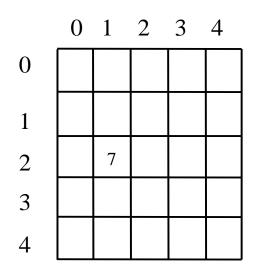
İki boyutlu dizi değişkenlerinin tanımlanması ve oluşturulması

```
int[][] matris = new int[10][10];
veya
int matris[][] = new int[10][10];
matris[0][0] = 3;
for (int i = 0; i < matris.length; i++)</pre>
  for (int j = 0; j < matris[i].length; <math>j++)
    matris[i][j] = (int)(Math.random() * 1000);
double[][] x;
```

İki Boyutlu dizi gösterimi

matris = new int[5][5];

matris[2][1] = 7;

	0	1	2	
0	1	2	3	
1	4	5	6	
2	7	8	9	
3	10	11	12	
<pre>int[][] dizi = { {1, 2, 3}, {4, 5, 6}, {7, 8, 9}, {10, 11, 12} };</pre>				

matris.length? 5
matris[0].length? 5

dizi.length? 4 dizi[0].length? 3

Kısa gösterim ile tanımlama, oluşturma ve başlatma işlemi

İki boyutlu dizileri tek adımda oluşturup, başlatabilirsiniz. Örneğin,

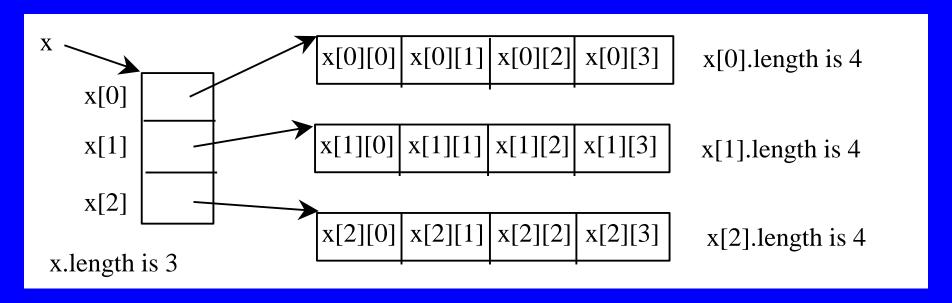
```
int[][] dizi = {
    {1, 2, 3},
    {4, 5, 6},
    {7, 8, 9},
    {10, 11, 12}
};
```

Aynı

```
int[][] dizi = new int[4][3];
dizi[0][0] = 1; dizi[0][1] = 2; dizi[0][2] = 3;
dizi[1][0] = 4; dizi[1][1] = 5; dizi[1][2] = 6;
dizi[2][0] = 7; dizi[2][1] = 8; dizi[2][2] = 9;
dizi[3][0] = 10; dizi[3][1] = 11; dizi[3][2] = 12;
```

İki Boyutlu Dizinin Uzunluğu

int[][] x = new int[3][4];

İki boyutlu dizilerin uzunluğu

```
int[][] dizi = { dizi.length 
 <math>\{1, 2, 3\}, dizi[0].length 
 <math>\{4, 5, 6\}, dizi[1].length 
 \{7, 8, 9\}, dizi[2].length 
 <math>\{10, 11, 12\} dizi[3].length  };
```

dizi[4].length diziIndexOutOfBoundsException

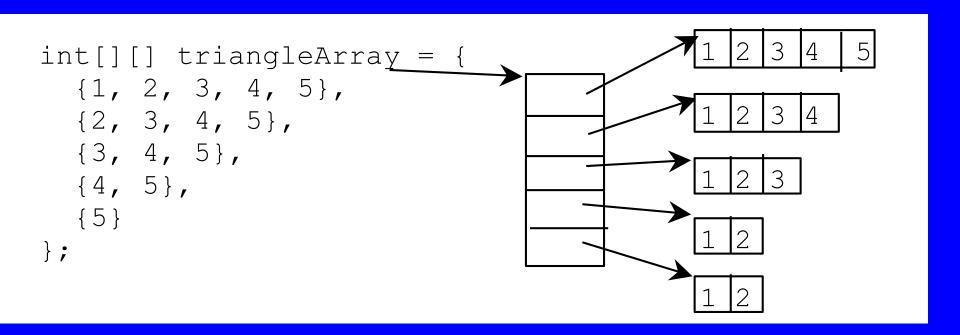
Düzensiz Diziler

İki boyutlu bir dizide her satır kendi başına bir dizidir. Bu yüzden, satırlar farklı uzunlukta olabilir. Böyle bir dizi düzensiz dizidir. Örneğin,

```
int[][] matris = {
    {1, 2, 3, 4, 5},
    {2, 3, 4, 5},
    {3, 4, 5},
    {4, 5},
    {5}
```

matris.length is 5
matris[0].length is 5
matris[1].length is 4
matris[2].length is 3
matris[3].length is 2
matris[4].length is 1

Düzensiz (Ragged) diziler

İki boyutlu dizilerin işlenmesi

- 1. (Giriş değerleri ile dizilerin başlatılması)
- 2. (Dizi elemanlarının yazıdırılması)
- 3. (Elemanlar toplamı)
- 4. (Sütundaki elemanların toplamı)
- 5. (Hangi satır en büyük toplama sahip)
- 6. (En büyük elemanın indisini bulma)
- 7. (Rastgele karıştırma)

Klavyeden giriş ile başlatma

```
java.util.Scanner klavye = new Scanner(System.in);
System.out.println("Enter " + matris.length + " satır ve" +
    matris[0].length + " sutun matrisi gir: ");
for (int i= 0; i< matris.length; i++) {
    for (int j = 0; j < matris[i].length; j++) {
        matris[i][j] = klavye.nextInt();
    }
}</pre>
```

Dizi elemanlarının rastgele başlatılması

```
for (int i = 0; i < matris.length; i++) {
    for (int j = 0; j < matris[i].length; j++) {
        matris[i][j] = (int)(Math.random() * 100);
    }
}</pre>
```

Dizinin ekranda gösterilmesi

```
for (int i = 0; i < matris.length; i++) {
  for (int j = 0; j < matris[i].length; j++) {
    System.out.print(matris[i][j] + " ");
  }

System.out.println();
}</pre>
```

Eleman toplamı

```
int top = 0;
for (int i = 0; i < matris.length; i++) {
   for (int j = 0; j < matris[i].length; j++) {
     top += matris[i][j];
   }
}</pre>
```

Sütun toplamı

```
for (int j = 0; j < matris[0].length; j++) {
  int top = 0;
  for (int i = 0; i < matris.length; i++)
    top += matris[i][j];
  System.out.println( j + " sutunu toplamı: "
    + top);
}</pre>
```

Rastgele değiştirme

```
for (int i = 0; i < matris.length; i++) {
 for (int j = 0; j < matris[i].length; j++) {
  int i1 = (int)(Math.random() * matris.length);
  int j1 = (int)(Math.random() * matris[i].length);
    int temp = matris[i][j];
  matris[i][j] = matris[i1][j1];
  matris[i1][i1] = temp;
```